

Den Haag, oktober 2025

Uitnodiging leergang met Hans van Sluis op 24 en 25 oktober 2025

Beste vrienden,

Op vrijdag 24 en zaterdag 25 oktober 2025 organiseert de Natuurwetenschappelijke Sectie een leergang met Hans van Sluis over **water is meer dan H₂O - ervaringen van een wateringenieur**. Hans van Sluis zal ons vertellen over zijn ervaringen met water. Hij hoopt ons deelgenoot te maken van een ontdekkingsreis tussen droom en daad, waaruit onder meer bijzondere waterwerken zijn voortgekomen. Daarbij zal het zowel gaan over het resultaat als over de zoektocht zelf.

Hans komt uit het waterrijke Zeeland. Hij is in Delft opgeleid als biochemisch technoloog. Daarop volgde een loopbaan als wateringenieur bij DHV. Hij maakte ontwerpen voor technische installaties en deed onderzoek ter onderbouwing van de uitgangspunten daarvoor. In 1977 ontmoette hij de beeldhouwer John Wilkes en raakte diep onder de indruk van zijn kennis van water. Tussen 1978 en 1985 begeleidde hij John's onderzoek aan de flowforms op het terrein van de Warmonderhof (destijds in Kerk-Avezaath). Hans maakte via de ledengroep Filosofie en Antroposofie kennis met de fenomenologie en de kennistheorie van Rudolf Steiner. Mede daardoor was het voor hem mogelijk reguliere en geesteswetenschappelijke inzichten vruchtbaar met elkaar in verband te brengen.

In 2003 onderzocht hij mogelijkheden om vitalisering van water aan het adviespakket van DHV toe te voegen. Dat resulteerde uiteindelijk in de toepassing van flowforms bij de renovatie van een tweetal rioolwaterzuiveringsinstallaties (Soerendonk – samen met Paul van Dijk - en Dinxperlo).

In 2011, voorafgaand aan zijn pensionering, organiseerde hij samen met geestverwante collega's een conferentie voor vakgenoten over de verbinding tussen regulier ingenieurswerk en "alles wat water meer is dan H₂O".

Als pensionado ontwikkelde hij met watervrienden een type flowform voor grote waterhoeveelheden. Deze 'fishflowform' werd toegepast in de vispassage in de Bulder Aa bij Soerendonk. Na de realisatie hiervan is ter plaatse uitgebreid fenomenologisch en energetisch onderzoek verricht naar de invloed van de ritmische stroming op het water en op de omgeving. In een eerdere bijdrage aan deze leergang is hier reeds bij stilgestaan. Een tweede toepassing van de fishflowform betreft de behandeling van bevoeiingswater op Het Lankheet. Deze installatie is in 2021 in gebruik genomen. Ook hier is energetisch onderzoek verricht.

In de coronatijd deed zich de gelegenheid voor om een reeks artikelen over 'de bijzondere kwaliteiten van water' te concipiëren. Hans schreef 9 artikelen over water, gezien vanuit de kenmerken van de klassieke elementen aarde, water, lucht en vuur. Hij verbond daarin actuele natuurwetenschappelijke inzichten met wat hij in de hierboven genoemde onderzoeken en projecten als vitale kwaliteit van water had leren kennen. Steeds weer bleken in recente wetenschappelijke publicaties interessante aanknopingspunten te vinden voor de door hem gezochte verbinding tussen gangbare natuurwetenschap en sommige nog-niet-gangbare inzichten.

In 2025 ontstond nog een tiende artikel - over Water en Klimaat - waarin alles lijkt samen te komen. Hierin is water als hoofdrolspeler in de warmtehuishouding van de aarde aangemerkt. Alle artikelen zijn gepubliceerd in het vaktijdschrift H2O-Online.

Als bijdrage aan de leergang zal inhoudelijk in het bijzonder worden ingegaan op de resultaten van het energetisch onderzoek (Wirkungssensorik) aan de flowforms van Het Lankheet en op de onderbouwing van de stelling dat water de 'thermostaat van de aarde' is. Verder zal er worden stilgestaan bij kansen en voorwaarden voor toenadering tussen reguliere en complementaire natuurwetenschap. Daarnaast is er in principe veel ruimte voor interactie en gesprek.

Wie zich vooraf enigszins wil oriënteren wordt verwezen naar de websites: stichtingwater.nl en fishflowform.nl.

Het gesprek over het 15^e esoterisch uur op zaterdagmorgen van 9 tot 10 uur is voor leden van de Hogeschool voor Geesteswetenschap. Dit gesprek zal door Mario Matthijsen worden ingeleid. Wie geen lid is en toch wil deelnemen aan dit gesprek, kan contact opnemen met ondergetekende (via m.m.matthijsen@hetnet.nl of 06 514 358 85).

Vrijdag 24 oktober

19:30 Inloop met koffie en thee

19:45 Inleiding en eerste bijdrage van Hans van Sluis over "water is meer dan H2O - ervaringen van een wateringenieur"

21.45 Afronding

Zaterdag 25 oktober

9:00 Gesprek over het 15^e esoterisch uur (voor leden van de hogeschool met blauwe kaart), ingeleid door Mario Matthijsen

10:00 Pauze (koffie en thee)

10:30 Tweede bijdrage van Hans van Sluis over "water is meer dan H2O - ervaringen van een wateringenieur"

12:30 Lunch

13:30 Open gesprek

15:00 Terugblik en afsluiting

15:30 Einde

Kosten 20,- euro, inclusief lunch, op de dag zelf contant te voldoen aan Mario Matthijsen of via overmaken op NL86ABNA0434949728 t.n.v. M.M. Matthijsen o.v.v. 'NWS-leergang 24-25 oktober 2025'.

Plaats Vrijdagavond en zaterdag euriitmiezaal op de 1^e etage in de Stichtse Vrije School, Socrateslaan 24, 3707 GL Zeist

Aanmelding per mail m.m.matthijsen@hetnet.nl of tel. 06 514 358 85

Mario Matthijsen (sectiecoördinator)